

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A pénzügyi helyzet és a városok

Debrecen, április 17.

A pénzpiacon elég furcsa helyzet állott be. A bankoknál felhalmozódott a pénz. Bécsből 3 és fél százalékkal kínálják, de csakis rövid tartamu elhelyezésre. Hosszabb lekötésre azonban nincsen ajánlat. Zálogleveleket a közönség nem vásárol és a bankok ezeket eladni nem tudják. Ennek a helyzetnek több oka van. Először is nincsen még a közönségben bizalom. A politikai viszonyok bonyolultak. A tőkepénzesek és a spekulánsok az értékpapíron nagy veszteségeket szenvedtek és óvakodnak minden új vásárlástól. Hogy a záloglevelekre nincsen vevő, ennek még egy második oka is van, t. i. az állami kibocsátások konkurenciája. Magyarország nemrég 500 millió kölcsonnt kötött. Ezt követte Budapest főváros 150 millióval. E héten pedig Ausztria jött körülbelül 400 milliónyi keresletével a vevőre nézve nagyon kecsesített feltételekkel. A kamatozás majdnem 5 százalék, azonkívül pedig oly prémiumot nyújt, hogy akinek kötvénye az első évben kisorsoltatik, az még 5 százalék kurzusdifferenciát is nyer, úgy hogy közel 10 százalék kamatoztatásra tesz szert.

Ily körülmények között nem csoda, ha a záloglevelek piaca teljesen elhanyagolt és holt. Még a legkisebb tétel is csak árfolyamálózat árán helyezhető el és már csekély kínálat is lenyomja a kurzust. Eből érthető, hogy a bankok miért nem tudnak a városoknak törlesztéses kölcsönöket folyósítani.

A nimfa

Irta: Jean Reibrach.

Ott laktam abban az időben a Montmartre domja mögött. A műterem üvegfa alá a háztenger elveszni látszott a saint-quenti gyárak füstfellegeiben, de a lakásom ablakai az ellenkező oldalon éppen a dombra nyíltak. Ott emelkedett a közvetlen közelben s tömegével elfődte egész Páris. — Tetején nagy, mozdulatlan szárnyaival ott állott a szélmalom. Balról, az épülfélben levő házak mögött a Sacré-Coeur krétaszínű épületei emelkedtek, előtte pedig letarolt, letaposott mezőn, melyet vagy legalább azt, ami belőle fenmaradt, még ma is „rét“-nek neveznek, a fabódék, fa- és kőrakások, a sátrak, kátrányozott kunyhótetők csodálatosan tarka világa meredezett felém festői össze-visszaságban. Az egész olyan volt, mintha egy szeszélyes óriás dobta volna össze-vissza haragiában a tárgyakat. Télen hasonlított a mozgásban levő havasi jégmezőhöz, nyáron olyan volt, mint egy nyüzsgő cigánytábor. Ekkortájt történt, hogy egy vén ember, aki nekem néhányszor modellt ült, egy fiatal leányt vezetett hozzám. Ott élt a „rét“-en, annak egyik bódéjában öreg anyjával, akit az ülésért járó pénz csábított. Még nemrég, mint gyermekleányt láttam szaladgálni a „rét“-en, melynek gyér füve között virágo-

A kartellbankok adtak ugyan már néhány kisebb kölcsönt 88 százalék leszámítási kurzussal és 5.75 törlesztési hányaddal. Ez megfelel körülbelül 6 és fél százaléknak, melyből 6 százalék a tiszta kamat és 0.50 százalék a törlesztés. Ez elég drága kölcsön és a bankok is nagyon meg lehetnének elégedve az elért kamatnyereséggel. Ha mindazonáltal a bankok még sem szívesen adják a kölcsönt, vagy legfeljebb annak a városnak adnak, ahol tényleg a legnagyobb szükség áll fenn, ennek oka abba rejlik, hogy a bankok, amint már említettem, a községi kötvényeket nem bírják elhelyezni. Kénytelenek a kötvényeket egyelőre a tárcájukban megtartani és jobb időkre várni, míg az elhelyezés lehetősége megjön.

A pénzpiac ily helyzetében az időpont nem alkalmas arra, hogy a városok törlesztési kölcsönre tegyenek szert és hogy magukat 50 évre 6 százalékos adóssággal lekössék. Sokkal tanácsosabb a már meglévő függőkölcsönt egyelőre konvertálni, hanem annál megmaradni; sőt ajánlatosabb most, ha el nem odázható munkákról van szó, a szükséges pénzt szintén függőkölcsönrel beszerezni. Mert függőkölcsönt ma 1 százalékkal a bankráta fölött, tehát 5 százalékra lehet kapni, ami 1 százalékkal olcsóbb a törlesztéses kölcsönél. Nem hiszem, hogy a jelenlegi helyzet jobbra ne forduljon. Ha a pénzbőség így eltart és a bankok a pénz felhalmozódása folytán kénytelenek lesznek a betevőnek csakis csekély betéti kamatot adni, a közönség mégis csak a biztos befektetési értékekre, a záloglevelekre és községi kötvényekre vásárlásához fog fordulni.

kat szedett, vagy lepkéket kergetett. A szél, mely barna fűrteit lobogtatta és ruháját odaszoritotta gyöngéd lábához, valami különös és vad bájt kölcsönzött a leány megjelenésének. Mély kék szemeiben pedig ezernyi titok látszott rejleni.

A leánynak tetszett az az eszme, hogy nimfának akarom lefesteni. Mikor az ülést a a mithológiából vett rövid magyarázattal bevezettem, szemé fölragyogott, de egy rövid „ah!“ szócska volt az egész, mit válaszul ki tudtam belőle csalni. Mikor saját életének körülményeiről kérdezősködtem, semmitmondóan és kitérőleg felelt.

Ugy látszott, hogy egyéb semmi sem érdekelt, mint saját képmása, mely a vászonra mindjebben kezdett kibontakozni s a melynek szemléletébe gyakran és hosszan elmerült. — Napról-napra álmódzóbb, titokzatosabb lett, a kép mintegy elbűvölte s mármár ő, a modell, látszott átszellemülni hitregebeli lénynek.

— Ráismsz-e magadra? — kérdeztem egyszer.

— Igen!

Ezutal szokása ellenére megszólalt és kérdezte:

— Azért fest ön emgem, mert szépnek talál?

— Nagyon szépnek! — feleltem. — Hisz éppen azért választottalak.

mindaddig, míg ez bekövetkezik, ismételten azon nézetemnek adok kifejezést, hogy a városok a legnagyobb tartózkodást gyakorolják és a különféle tervek kivitelét halasszák el. Komoly gondolkozással rá fognak jönni, hogy közeleket, kulturpaloták építését és más ilyen, habár kívánatos, de mégis luxus-számba menő kiadásokat igenis el lehet halasztani anélkül, hogy a városokat ezért nagy veszély fenyegetné.

Sajnos, ez a felfogás és a higgadt mérlegelés a városokban még mindig nem jutott érvényre. Minap egyik városi gyűlésen valaki úgy nyilatkozott, hogy a városok fejlődését megakasztani hiba volna, mert a „kulturát“ nem lehet lesröfölni, mint a petroleum-lámpa belét. Az illető szónok, úgy látszik, nem tudja, hogy hiába srófolják fel a lámpa belét, ha a lámpában nincsen elegendő petroleum. Sőt, ily esetben ennél jobban srófolom fel a lámpabél, annál gyorsabban fog elaludni. Ezt kell most szem előtt tartani a városoknak és egyelőre minden nélkülözhető befektetésektől óvakodni!

(W. Zs.)

= Svédország a hármasszövetségben.

Párisból táviratozzák: A „Russkoje Slowo“-nak Stockholmbe küldött tudósítója több államférfiúhoz kérdést intézett Svédországnak Oroszországhoz való viszonya felől. Waldenberg svéd külügyminiszter kijelentette, hogy Svédország meg fogja őrizni semlegességét. Nem tagadja azonban, hogy a svéd nép körében orosz támadástól tartanak. Pedig Svédhon Oroszországgal békében akar élni. Sven Hedín, a világhírű sarkkutató a hozzáintézett kérdésre azt felelte, hogy ő nem ellensége Oroszországnak, mindazonáltal nem hunyhat szemet a tények előtt. Oroszország az észak-

— Ah!

Egy vérhullám biborosra festette az arcát. Kék szemeivel oly különösen tekintett rám, hogy egészen megzavarodtam.

Azután csengő, édes hangján, ujjával a vászonra mutatva, kérdezte:

— És majd megőrzi?

— Oh, dehogya! — feleltem. — Én a képeimet el szoktam adni!

— Ah!

A szócska úgy hangzott, mint egy fájdalommal sikoly. A leány elhalványodott. Nem tudtam szabadulni egy gondolattól, amely egészen megzavart. Talán szerelmes belém? És azt hiszi, hogy én szerelemből festem a képét?

A nyugalomam meg volt zavarva. Hirtelesen félbeszakítottam a festést s a leányt hazaküldtem. Másnap, harmadnap úgy találtam, hogy a leány halványabb és ábrándozóbb, mint valaha. Erővel siettettem a munkát s a kép végül elkészült.

Örömben fölkiáltottam:

— Ugy-e bár, szép?

A leány hosszan, mélyen elmerülve nézte. Még a szokottnál is fehérebb volt s homlokán mintha felhő ült volna. Karjával lassu mozdulatot tett, mintha a képet át akarta volna ölelni. A különös taglejtés célját későn vettem észre, már csak akkor, mikor kezében

finnországi csapatait megerősíti, az Aaland-szigetekre ugyancsak erősebb csapatokat küld és egész Svédországot elárasztja kémeivel. E mozgolódás pedig érthetetlen, mert Svédországnak esze ágában sincs szeméttelni Finnországra. A „Russkoje Slowo“ tudósítója e jelentéséhez hozzáfűzi, hogy neki az a benyomása, hogyha Svédország kénytelen volna semlegességéből kilépni, akkor a hármasszövetséghez csatlakoznék.

Albánia és Kilikia

A monarkia térfoglalása Kis-Ázsiában

Abbázia, április 17. A tegnapi tanácskozásról a *Neue Freie Presse* külön tudósítója a következőket táviratozza lapjának:

San Giuliano és Berchtold gróf bizalmas tanácskozásának tárgya Albánia volt. San Giuliano meglehetősen komoly híreket kapott Rómából az albán helyzetről. A fejedelemség déli határán állítólag új vihar van készülében és félt, hogy olyan dolgok történhetnek, amelyek egy pillanat alatt szükségessé tehetik a nagyhatalmak energikus diplomáciai beavatkozását.

Ausztria és Magyarország és Olaszország nem lesz készületlen és nem fog csüggedni, hanem adott pillanatban erős elhatározással meg fogja tudni védeni különleges érdekeit. A két miniszter közvetlen személyes tanácskozása lehetővé teszi, hogy programjuknak Albániára vonatkozó részét gyorsan intézzék el. Albánia gazdaságpolitikai és katonai szervezeteit alapvonásaiban már letárgyalták.

A *Neue Freie Presse* levelezőjének azt mondták, hogy a két szövetséges állam lehetővé fogja tenni Albániának, hogy fegyveresen szálljon szembe belső és külső ellenségeivel és a maga erejéből hozza helyre, amit az európai diplomácia késedelmezése elrontott.

Beszélnék új földközi tengeri egyezményről is. Ez a hír azonban nem igaz, mert Olaszország 1902-ben egyezményt kötött Angliával és Franciaországgal e tekintetben és ettől az egyezménytől el nem térhet.

Abbázia, április 17. Az abbáziai találkozón folyó eszmecsere egyik legérdekesebb tárgya Kilikia kérdése. Kis-Ázsia közepét foglalja el ez a tartomány, mely kétségtelenül a legdusabb vidéke az ázsiai Törökországnak. E nagyjelentőségű török tartomány gazdasági megmunkálása dolgában — mert csak gazdaság-politikai és nem hatalmi politikai érdekek jöhetnek szóba — Olaszország és Ausztria-Magyarország közt már most Abbázia-

megvillant az olló s össze-vissza metszette, szurkálta a festményt.

Azután diadalmasan rám tekintett.

Remegve a dühtől, megragadtam a kezét:

— Miért tetted ezt? Mondd Miért?

És kezét nagy erővel odaszoritottam a vállához. A következő pillanatban már megbántam durvaságomat s gyöngéden szívemhez szoritottam. De ez csak egy pillanatig tartott, a harag ismét fölülkerekedett bennem s rászóltam:

— Most takarodjál!

Tartottam tőle, hogy szerelmes leszek a kis nimfába s hosszú utra indultam.

Mire visszaérkeztem, a „rét“ eltűnt a föld színéről. A deszkabódék helyén paloták emelkedtek, a sovány füvező helyett pompás kertek tarkították a lejtőt.

Mély szomorúság fokott el, azután érdeklődni kezdtem néhai modellem iránt.

— A kicsike? — szólt az öreg ember, ki valamikor hozzám hozta — hát az bizony már meghalt!

Megmondta a halál okát is. Valami titkos sóvárgás, megmagyarázhatatlan epedés vitte a sirba.

Egy pillanatig mardosott a lelkiismeret. Hátha én voltam oka szomorú sorsának!

De azután körülnéztem és megvigasztalódtam. A „rét“ leánya volt s a rét pusztulásával el kellett tűnnie neki is.

Az összevagdalt képet összeállítottam s ma is őrzöm.

ban létre fog jönni bizonyos elvi megállapodás, mely előkészítője lehet egy kötelezőbb jellegű és határozottabb formájú egyezménynek, aminek megkötése egy későbbi jövő dolga lesz. A kérdés konkrétebb nemzetközi rendezésétől ebben a pillanatban még főképpen azért vagyunk távol, mert általában még igen határozatlan az európai nagyhatalmak egymáshoz és Törökországhoz való viszonya is Kis-Ázsiát illetően. Folytak ugyan tárgyalások Németország és Franciaország között is, de ezek még nincsenek befejezve. Hasonlóképpen rendezetlen még Anglia és Oroszország részvételének a kérdése a kis-ázsiai gazdasági érdekszférák elhatárolásánál. Éppúgy nincsen még megállapodás Németország és Oroszország között. Végül: mindegyik hatalom tárgyalt már Törökországgal és valószínűleg mindegyiknek van már valami titkos megállapodása a portával, de végleges és hivatalos megegyezést még egyik nagyhatalom sem tudott elérni.

Bizonyos azonban, hogy a hármasszövetség hatalmai a kisázsiai munka vidékek felosztásának kérdésénél támogatni fogják egymást. II. Vilmos császár bécsi és velencei megbeszélései e tekintetben teljes bizonyosságot teremtettek. Ebben garancia van arra, hogy a hármasszövetségi hatalmak törekvései Kis-Ázsiában nem fognak meghiusulni. És ha az osztrák-magyar diplomácia ez általános megállapodások keretében Kilikiát illetően képes lesz Ausztria és Magyarország számára valami eredményt elérni, akkor az abbáziai találkozás jelentős dátum lesz.

Az Árpád-téri papválasztás

Ujabb vizsgálatot rendelt el a debreceni egyházmegyei bíróság

A debreceni református egyházmegyei bírósága ma tárgyalta azt a felebbezést, a melyet az Árpád-téri lelkészválasztás, illetve Zih Sándor megválasztása ellen adott be a vesztes Nagy Márton-párt. A felebbezés nyomán hónapokon át folyt a vizsgálat, amely azonban nem tudta kielégíteni a felebbezők igényeit úgy, hogy a felebbezők képviselője újabb, pótvizsgálatot kért, amit a bíróság el is rendelt.

Az ügyet ma délutáni ülésén tárgyalta az egyházmegyei bíróság. Az egész tárgyalás alig néhány percig tartott és csupán a két párt jogi képviselőjének és az egyházmegyei és egyházközségi ügyészeknek előterjesztéseit hallgatta meg a bíróság.

Vargha Lajos dr., a felebbező Nagy Márton-párt képviselője, aki mintegy 30—35 tanut hozott magával, több tanut jelentett be és kérte a vele jött tanuknak kihallgatását, valamint a bejelentettek kihallgatásának elrendelését, mert több pontra a vizsgálat nem derített világosságot.

Polgár Dániel dr., a Zih Sándor-párt képviselője, részben ellenezte az újabb tanukihallgatások elrendelését, azonban arra az esetre, ha mégis elrendelnék a pótvizsgálatot, ő is újabb tanukat jelentett be, akiknek kihallgatását annak bizonyítására kérte, hogyan viselkedett a Nagy Márton-párt.

Szűcs Géza dr., az egyházmegyei ügyésze kijelentette, hogy néhány, Vargha Lajos dr. által felsorolt körülményre és tényre a további vizsgálat felesleges, mert azok tisztázva vannak. A többire vonatkozóan a pótvizsgálat elrendelését nem ellenezte.

Bacsó Dezső dr. a debreceni egyházmegyei ügyésze azt mondta, hogy amennyiben a bíróság szükségét látja a vizsgálatnak, maga is kéri az ügy egyes részei jobb tisztázása érdekében újabb tanuknak és a pótvizsgálatnak az elrendelését.

A bíróság végre kimondta, hogy miután mindkét fél újabb tanukra hivatkozott a pótvizsgálatot elrendeli és fölhívta úgy a Nagy Márton-pártot, mint a Zih Sándor-pártot, hogy annak idején a tanukat jelentsék be. Hogy azonban az ügy ne húzódjék sokáig és esetleges felebbezés esetén az egyházkerület elé kerülhessen, rendkívüli bíróságot bízta meg a kérdés végleges elintézésével, hogy a juliusi kerületi közgyűlés is letárgyalhassa szükség esetén a dolgot.

A debreceni ügyvédi kamara az alkohol és a hazárdjáték ellen

A debreceni ügyvédi kamara évi jelentésének érdekes és kiemelkedő része az, amelyben az új büntető törvényhez szól hozzá. — Erről, valamint a becsület fokozottabb védelméről benyújtott törvényjavaslatról külön fölterjesztésben ad a kamara véleményét, de már a jelentésben is a következőkben vázolja a kamara fölfogását:

A modern kriminologia — igen helyesen — nem a büntetésre s a szoros értelemben vett büntető eljárásra, hanem a megelőzésre és a javításra fekteti a legnagyobb súlyt. A fiatalok és a közveszélyes munkakerülők feletti bíraskodásról szóló s Nagyméltóságod nevéhez fűződő törvényekből következtetve, nem kételkedünk abban, hogy a megelőzés horderejének szemmel tartása az új büntető törvénykönyv vezérelvei közül sem fog hiányozni. Amde, ha a büncselekmények leggyakoribb szülőkeit kutatjuk, meg kell állapítanunk, hogy a megelőzési célnak intézkedések jórésztben kívül esnek a büntető törvénykönyv tárgykörén. Mert mi hozza létre legtöbb esetben a bűnt? Az alkohol, a szerencsejáték és a fényűzés.

Nem mi mondjuk ki a súlyos vádat, a köztudatban élő igazságot: a bűn legnagyobb termelője maga az állam, mert költségvetésének egyik legnagyobb erőssége az alkohol. — Amíg az állam arról a nagy pénzügyi forrásról, melyből a jövedelem az alkohollal együtt buzog ki, le nem mond (vagy mondjuk így: le nem mondhat), addig a bűnök jelentékeny megapadására ne is gondoljunk. De addig is lehet büntető beavatkozással némi mérséklést elérni, ha az állam például a gyermekek és fiatalok kezéhez üzletekben történő ital kiszolgáltatást, ugyan ezek leitatását s olyanoknak állandó jellegű s vagyoni tönkretételükre alkalmas részegeskedést büntetni rendeli, akiket családtagok tartási vagy nevelési kötelessége terhel. A határt, amelyen belül ily büntető beavatkozás a magánélet ok nélküli zaklatásával járna, természetesen meg kell találni és respektálni kell úgy a törvény rendelkezésiben, mint azok végrehajtásában. E téma további fejtegetése helyett hivatkozunk a legújabb olaszországi példára, mely ha nem ment is el oly intézkedésekig, mint amilyeneket mi itt javasoltunk, mégis megmutatta, hogy ma már alkohol-törvényt nemcsak a pénzügyi, hanem az igazságügyi miniszteriumokban is kell készíteni.

A bűnök második főforrásának, a szerencsejáték tulzásainak elfojtásához nem tartjuk elegendőnek a közveszélyes munkakerülők-ről alkotott múlt évi törvény azon intézkedését, mely büntetni rendeli azt, aki nyilvános vagy a közönségnek nyitva álló helyen üzött tiltott szerencsejátékból tartja fenn magát vagy mások szenvedélyét, könnyelműségét, tapasztalatlanságát vagy értelmi gyöngeségét üzletszerűen kihasználja, ez is üdvös novum s elismerésre méltó, hogy a rendőrség a gyakorlatban szigorúan magyarázza, de a törvényhatásnak tovább kellene menni s büntetni mindazokat, akik bárhol, tehát ha privát jellegű zárt helyen is, oly mérvű szerencsejátékot üznek, mely vagyoni helyzetük összeomlásával családjuk egzisztenciális érdekeit fenyegeti. Ha nem pusztán szólam az, amit annyiszor hangoztatunk, hogy az állam alapja a család, akkor a családnak ezen, magát az államot is óvó védelmet meg kellene adni.

Mennyi hány sok hány család tragédia vonás katabad ezt kiadalom b nézi viszo mi társada okozta apr nemzeti ö bontakozni

Itt eme zal a sapn a bookmal kat létesít szándékoz ságodat, h tásával ö preventiv ha kell — den befoly ros, méteb biztosíthat dák jórész

Lü

Tá

A deb kézbesítet kat és lev mint amer után megü sitéseket a kátok a h világ min len érdek sorban M reg ember velekkel a országi „ indult meg

A ieg ségtelenül magyar hogy Cat és nem f kübi nyom tak, amel hogy az i rau szóké

A mu kezett spa ben a sze hogy elfo illik a me

A del ságírókna villából é talma. Az belenyug hogy a r től tartó ketéjét va ban abbar Szevilláb

Mint lai Catar volt a de nyiben ez Lüle-Bur ségre. A burgászi ráillik Ca francia n gott egyé személyle volt preci iratában személyle re, akit e badon bo

Mennyi hálasóhaj szállana ily törvény felé, mely sok bűn maradna elkövetetlenül, hány család tragikuma kerülne így el az utolsó felvonás katasztrófáját! Nem lehet és nem szabad ezt kicsinyelni, mert aki a magyar társadalom bajainak mélységeiben látó szemmel nézi viszonyainkat, nem tagadhatja, hogy a mi társadalmi életünk túlzott szerencsejáték okozta apró tragédiából már-már egy nagy nemzeti összeomlás katasztrófája kezd kibontakozni.

Itt emelünk óvást a lapokban fölmerült azzal a sapos tényre szemben, mely szerint a *bookmakerek* már sok helyett vidéki irodákat létesítettek s még több más helyeken is szándékoznak létesíteni s kérjük Nagyméltóságodat, hogy a vidéki fogadó irodák felállításával szemben — a társadalom büntetőjogi preventív védelme érdekében — emelje fel — ha kell — tiltakozó szavát s vesse közbe minden befolyását. A vidéki irodák rendkívül káros, mételeyező hatását már most is érezzük s biztosíthatjuk arról, hogy ezek a vidéki irodák jórésztben paralizálni fogják azt az üd-

vös hatást, amelyet Nagyméltóságod szép alkotásától a fiatalok felett bíráskodástól várunk.

Itt hozzuk szóba a régóta tervezett *tözsde-törvény* gondolatával kapcsolatban annak szükségességét is, hogy a *differentiális ügyletekben való részvételből*, ami nemcsak sok anyagi existencia összeomlásának okozója — de általános hitelügyi érdekek veszélyeztetője is, — az *avatatlanok kizárásának*.

Ami pedig a bünszerző *fényűzést* illeti, a fényűzés társadalomrontó körjelenségével szemben a magánéletbe való zaklató és sokszor igazságtalan belenyulás nélkül nem lehetne büntető uton beavatkozni, itt csak *társadalmi akció* segíthet s megvalljuk, ily akcióban nagy szerepet tudnánk elképzelni éppen az ügyvédek részére, ha ők, akiknek osztályából a társadalmi vagyonelosztás minden tagozatába jut képviselő, oly *takarékossági egyletek* alakítását célzó mozgalom kezdeményezői lennének, amelyeknek megírni sem szükséges alapszabálya egyetlen szabály lenne: az *egyszerűség nemes kultusza*.

Lüle-Burgasz — London — Brüsszel

Táviratok és levelek Catarau elfogásáról

A debreceni posta fennállása óta még nem kézbesített a világ annyi tájékról táviratokat és leveleket a debreceni rendőrségnek, mint amennyi helyről a Catarau és Kirilov után megindult nyomozás óta kapja az értesítéseket a rendőrség. Ahogy a fényképes plakátok a harmincezer koronás jutalomdíjjal a világ minden tájékára széttrópilltek, hihetetlen érdeklődés támadt a nyomukban. Első sorban Magyarországon csapott fel egy sereg ember detektivnek és ostromolták meg levelekkel a rendőrséget, majd mikor a magyarországi „detektivek” elhallgattak, külföldről indult meg a postai forgalom.

A legszenzációsabb értesítés eddig kétségtelenül Üszkübből jött, az ottani osztrák-magyar főkonzultól, aki már arról jelentett, hogy Catarau őrizet alatt van. Ez az értesítés nem felelt meg a valóságnak, bár az üszkübbi nyomozásnak igen különös részletei voltak, amelyek arra engedtek következtetni, hogy az üszkübbi rendőrség elősegítette Catarau szökését.

A múlt héten a lapok egy Szevillából érkezett spanyol nyelvű táviratról írtak, amelyben a szevillai rendőrség azt közölte volna, hogy elfogott két egyént, akikre feltűnően ráillik a merénylők személyleírása.

A debreceni rendőrség az érdeklődő újságíróknak azt mondta, hogy a távirat Szevillából érkezett ugyan, de jelentéktelen a tartalma. Az újságok — nem tehetvén mást — belenyugdódtak a szevillai táviratba és mint hogy a rendőrség a további felvilágosításoktól tartózkodott, Catarau tovább ihatta a feketéjét valamelyik balkáni városka kávéházában abban a megnyugtató tudatban, hogy őt Szevillában elfogták.

Mint azonban most értesülünk, a szevillai Catarau-féle távirat késői áprilisi tréfa volt a debreceni rendőrség részéről, amennyiben ez a távirat nem Szevillából, hanem Lüle-Burgászból érkezett a debreceni rendőrségre. A távirat azt tartalmazta, hogy a lüleburgászi rendőrség elfogott egy embert, akire ráillik Catarau személyleírása. A rendőrség a francia nyelvű táviratban közölte is az elfogott egyén személyleírását, de minthogy a személyleírás a francia nyelvű táviratban nem volt precíz, a debreceni rendőrség választáviratában pontos személyleírást adott. Ez a személyleírás nem illett rá az elfogott egyénre, akit erre a lüle-burgászi rendőrség *szabadon bocsátott*.

Erről a táviratról tudomást szereztek az újságírók, akik részleteket kértek a rendőrségtől. A rendőrség, melyet az üszkübbi eredménytelenség lehangolt, nem akarta nyilvánosságra hozni ezt a balkáni táviratot és ötletszerűen ráfogták a táviratra, hogy spanyol és hogy Szevillából érkezett. Hogy miért éppen spanyol nyelvű táviratnak mondták, annak története az, hogy a francia nyelvű sürgöny első szavát, *vous* (önök), valahogyan *vos*-nak kopogtatták a távirat hivatalban s az első percben spanyol nyelvű táviratnak hitték, minthogy „vos” spanyol szó.

Pár nappal a debreceni rendőrségnek erre a szevillai tréfájára, *Brüsszelből* levél érkezett a rendőrségre. A levél szenzációs tartalma volt. Egy belga ur írta és azt közölte benne, hogy küldjék azonnal a tizenötezer koronát, mert fölismerte Brüsszelben Cataraut és tudja, hogy hol lakik. A rendőrség lefordította a levelet, majd táviratozott a brüsszeli rendőrségnek, de négy nap mulva már ismét írt a brüsszeli ur, hogy *ne küldjék a pénzt*, tévedett, a szóban forgó ur nem Catarau.

Sokkal komolyabb távirat érkezett a napokban a *londoni rendőrségtől*. Az Angliából érkezett jelentés azt tartalmazza, hogy Londonban letartóztattak egy egyént, aki hasonlít Cataraura. Mikor aztán a debreceni rendőrség távirati válaszában megadta a pontos személyleírást, kitűnt, hogy ez is csak al-Catarau volt.

Igy áll tehát mai stádiumában a nyomozás: Catarauknak bottal ütik a nyomát; az egyetlen reményt adó momentum az, hogy a rendőrségek és más hatóságok figyelme világszerte éberben tapad Cataraura. Hogy elfoghatják-e, súlyos kérdés, mert majdnem bizonyos, hogy a Balkánon rejtőzködik s a balkáni államok népe szívével takargatja a merénylőt.

Steckenpferd-

lilomtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a Elbe.

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szappan ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való fölülmulhatatlanságáért. **Ezernyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kitüntetés!** Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomtatékosan a **Steckenpferd** védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 80 fillérért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertüzletekben stb. Hasonlóképpen kitérő Bergmann Manera lilomkrémje (70 fillér egy tubus). Kitűnő szer női kezek gondozására.

Elismerés a debreceni muzeumnak

A muzeumok főfelügyelőségének leirata

Általában ismertek azok a szép eredmények, amelyeket a debreceni Városi Múzeum évről-évre elér. Tudvalevő, milyen szerény eszközök, majdnem csak kolduskészség áll a múzeum fejlesztése és gyarapítása érdekében. Főként *Zoltai* Lajos múzeumőr nagy tudásával, fáradhatatlan munkásságának és határtalan ambíciójának köszönhető, hogy a debreceni városi múzeum olyan eredményt tud produkálni, amely a leghivatottabb fórumnak, a Múzeumok és Könyvtárak Országos Felügyelőségének teljes elismerését vívta ki.

A Felügyelőség ugyanis ma a hozzá felterjesztett évi jelentésre a következő leiratot küldte Debrecen város tanácsához: Múzeumok és könyvtárak orsz. felügyelősége.

Debrecen sz. kir. város Tanácsának.

Hivatkozással folyó évi február hó 2-án 2349/1914. szám alatt kelt előterjesztésére. értesitem a tekintetes Tanácsot, hogy a városi múzeum 1913. évi állapotáról és működéséről szóló jelentését a Múzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelősége jóváhagyólag tudomásul vette.

Az érdemes és szép munkásság, amelynek a jelentés képét mutatja, *dicséretre méltó s a Főfelügyelőség kedves kötelességének tartja, hogy úgy a múzeumőröknek legmélegebb elismerését nyilvánítsa.*

Budapest, 1914. április 15.

Tisztelettel

Szalay,

h. országos főfelügyelő.

E leirat s az abban foglalt dicséret ismét és sürgetően aktuálissá teszi a közművelődési ház kérdését, amelyet végre meg kellene oldani.

A kedive felesége zongoraművésznő lesz

Török Irma grófnő a hangverseny-pódiumon

Berlin, április 16. *Török* May grófnő, *Hilmi Abbasz*, egyiptomi alkirály volt felesége ezidőszent itt időzik Berlinben, ahol zenei tanulmányait folytatja s már legközelebb mint *zongoraművésznő* fog bemutatkozni a nyilvánosság előtt.

Bizonyára még mindenki emlékezik arra, hogy néhány hónappal ezelőtt *Török* May grófnő váratlanul elhagyta férjének, a kedivének kairói palotáját s visszatért Európába. Az alkirály annak idején egy előkelő fiúddal helyen beleszeretett a gyönyörű magyar nőbe s magával vitte Kairóba, ahol mintegy négy évvel ezelőtt a mohamedán papság sürgetésére *második felségévé tette*. Előzően a grófnő áttért az izlám vallásra s a *Zobeida hercegnő* nevet kapta.

Néhány hónappal ezelőtt történt távozása az egyiptomi udvartól nem kalandvágyból történt, hanem azért, mert a szép grófnő nem tudta tovább elviselni a mohamedán nők életének egyhanguságát s annyival is inkább *sürgette a válást*, mert tapasztalta, hogy befolyása a kedivére egyre veszi erejéből. Mult év májusában azután nem titokban, mint akkor némely lap írta, hanem *nyíltan elhagyta* a Kairó közelében levő palotát s a karintiai Villak közelében bérelt nyárilakba költözött. Augusztusban fölkereste ott a kedive és visszatérésre akarta bírni, de *Török* May meg-

Az ellenzék és az oroszok

Vélemények a pétervári utról

Prágából táviratozzák: Hodzsa Milán volt magyar országgyűlési képviselő ezidő-szerint Prágában időzik és ott fogadta a *Narodni Liszt* egy munkatársát, akinek a következőket mondotta a magyar ellenzék hármasszövetség ellenes viselkedéséről:

— Amennyire a liberális orosz körök erre vonatkozó nézetét ismerem, mondhatom, hogy a magyar ellenzéknek hirtelen szlávbarát politikáját nem veszik komolyan. Biztos, hogy Károlyi Mihály gróf és Justh Gyula nem szereti jobban a szlávokat, mint Tisza és Andrássy és hogy a magyar ellenzék csak addig kacérkodik Pétervárral, amíg a bécsi mértékadó körökkel hiába kacérkodik. Tíz évvel ezelőtt az ellenzék sokkal szenvedelmesebben küzdött a hármasszövetség ellen mint ma, csupán Ugron, Pázmándy, Holló és társaik nevét kell földidézni. Ez azonban csak addig tartott, míg az ellenzék kormányra jutott, azután újra hármasszövetségi politikát csinált. Nekem is tudomásom van arról, hogy az ellenzéki körökben félfő óta tervezik az osztrák szlávokkal való összeköttetést. Ez a kísérlet a delegáció májusi üléséje alatt Budapesten határozott alapot fog ölteni. Ezt a kísérletet komolyabbnak tartom, mert világos ebből, hogy a magyar nacionalizmus lassankint elveszti eddigi barátait és pártfogóit, a magyarországi és a berlini néméteket és ezeket csupán a szlávokkal akarja pótolni. Félek, hogy ez a kísérlet nem lesz sikertelen.

Bécsből táviratozzák: A *Neue Freie Presse* mai vezetőcikke a legélesebben elítéli egyes magyar ellenzéki képviselők pétervári utazásának a szándékát és azt mondja, hogy ez az út nem olyan okos eljárásra mutat, a mely barátokat szerez, hanem gonoszság, a mely csak ártalmára lehet annak a jó egyetértésnek Oroszországgal, amelyet az egész monarchia a maga részéről kívánatosnak tart.

Kinetofon-előadások az Urániában

A tökéletes beszélő filmek bemutatása.

Edisonnak, a jelenkor és talán minden idők legnagyobb feltalálójának legnagyobb alkotása a minden hangot visszaadó film, általánosságban mondva a „beszélő mozi”. Edison ezen korszakot jelentő zseniális találmányát szombaton és vasárnap mutatja be a városunk legszebb, legnagyobb mozgó-színháza, az Uránia.

A beszélő filmet egy pár hónappal ezelőtt a városi színházban mutatták be, mely bemutató — mint ismeretes — botránnyal végződött, melynek nem a gépezet, sem az azzal kapcsolatos komplikált szerkezet volt az oka, hanem más technikai berendezések, melyekkel a színház nem rendelkezett.

A Kinetofon-társaság igazgatósága ennek a kinos s reánk nézve anyagilag is keblemetlen bemutató előadás rehabilitására az Uránia mozgó-színházban rendez előadásokat, mely mozgó-színházban technikai berendezése magas színvonalon áll, s már ez is biztosítja a beszélő-mozi tökéletes és sikeres bemutatását, meg az a körülmény, hogy a Kinetofon-vállalat mérnöke, Csánády Dezső személyes vezetése és felügyelete alatt lesz felállítva és működésbe hozva, kizártnak tartjuk, hogy a huszadik század legnagyobb csodáját, a beszélő-mozit, a maga elképzelhető valóságában ne lássuk, ne élvezzük.

A beszélő-mozinak tulajdonképpen ez lesz az igazi bemutató-előadása, s hogy ezt a csodás, illuziót keltő csodát, Edison remek alkotását mindenkinek módjában legyen megnézni, meghallgatni, a helyárat a követke-

zőképpen állapította meg az igazgatóság: Délután 3 órától 6-ig 20, 30, 50, 70, 90 fillér és 1 korona. Este fél 8 órától 30, 50, 70, 90 fillér, 1.20, 1.40 korona.

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban vasárnap, április 19-én prédikálni fognak: a Nagytemplomban Boér Károly vallásánár, a Kistemplomban 9 órakor Bagoly Bertalan s.-lelkész, 11 órakor Konrád Zoltán s.-lelkész, a Kossuth-utcai templomban Demeter Gyula s.-lelkész, az Árpád-téri templomban Pánczél Jenő s.-lelkész, délután Pinkóczy Gusztáv hittanhallgató, az ispotályi templomban Gáborjáni Szabó Gábor s.-lelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a homokkerti imaházban Könyves-Tóth Kálmán lelkész. — Vasárnap délután öt órakor a főiskolai oratóriumban vallásos estély lesz.

— **Kossuth Ferenc állapota.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Kossuth Ferenc állapota egész nap változatlanul súlyos volt. Délután fél háromkor Kossuth hőmérséklete 37.7 fok volt, érverése 72. Általános rosszullétről panaszkodott. Állapota nagyon súlyos.

— **Az egyes tárcák beruházásai.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A munkanélküliségre tekintettel elrendelt állami munkálatok közül a pénzügyi tárca terhére Debrecenben a pénzügyi palotát és a dohánybeváltó hivatalnál egy-egy dohánylevél-raktár építését teljesítette a kormány.

— **Caillaux kortesuton.** Párisból táviratozzák: Caillaux, a volt pénzügyminiszter két hű barátja társaságában bejárja a választókerületét és mindenütt rövid beszédet mond. A választói mindenütt rendkívül melegen fogadják és ő csak ennyit mond nekik:

— Kedves barátaim! Ismertek engem és ismeritek eszmémet. Azt kérem ma tőletek, hogy ismét tiszteljétek meg bizalmatokkal. Tudjátok, milyen gyalázatos rágalmakat terjesztettek rólam. Ne feledjétek el, hogy bennem titeket is üldöznek, amikor megalázzák a kisemberek irányában való odaadásomat. Amikor engem üldöznek, üldöznek benneteket is. Ha rám szavaztok, megboszultok engem és megboszultok magotokat.

E néhány szót mindenütt viharos lelkesedéssel fogadják Mamerge kerület választói. Caillaux 1898. óta képviseli a kerületet és azóta háromszor választották meg. Caillaux ellenjelöltje egy fiatal arisztokrata és úgy látszik, hogy a volt miniszter komolyan veszi ellenfelét, mert a választásig még hátralevő tíz napot kerületében tölti és tovább agitál.

— **Blaha Lujza nagybeteg.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Blaha Lujza betegségéről aggasztó hírek keltek szárnyra ma este a fővárosban. E hírek szerint a művész nő igen súlyos beteg, tüdőgyulladásra van, állapota válságos.

— **Országos kereskedelmi kongresszus.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés folyó évi május havában ünnepli fennállásának 10 éves évfordulóját és ez alkalomból diszközgyűlést és országos kereskedelmi kongresszust rendez. A diszközgyűlés május hó 23-án, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz és ezen a kormány, a hatóság és a társegyesületek is részt vesznek. Este 8 órakor ünnepi vacsora a székesfővárosi Vigadó nagytermében. A kongresszus május hó 4-én és 5-én, hétfőn és kedden tart és napirendjén a következő tárgyak szerepelnek: 1. Vámpolitika és külkereskedelem. 2. Közlekedési politika. 3. Igazságszolgáltatási reformok. 4. Kereskedelem és iparfejlesztés. 5. Kereskedelem és közigazgatás. 6. Kereskedelmi szakoktatás. 7. Fogyasztási szövetkezetek. 8. Adópolitika. Az OMKE. debreceni fiókja a kongresszuson résztvevőknek mérsékelt áruvasuti-jegy váltására jogosító igazolványt biztosít rendelkezésükre, ezeket a kongresszusi jelvényvel együtt az OMKE. kerületi elnöke: Kontsek Géza szolgáltatja ki a jelentkezőknek és az esetleg szükséges felvilágosításokat is megadja.

— **Öngyilkos vizsgálóbíró.** Ujvidékről táviratozzák: A városi fürdő egyik kabinjában ma délelőtt tizenegy órakor Ernst Ödön, az ujvidéki királyi törvényszék vizsgálóbírója föbelötte magát. A vizsgálóbíró azonnal meghalt. Felső kabátjának zsebében két levelet találtak: az egyik Ringhoffer Lajos szegedi ítélőtáblai tanácselnökhöz volt címezve, aki történetesen Ujvidéken tartózkodik és a törvényszéken hivatali vizsgálatot tart, a másik levél Dékey Zoltán törvényszéki bíró nevére szólt.

— **Aggasztó helyzet Albániában.** Durrazóból jelentik: Albánia általános helyzete még mindig rendkívül aggasztó, különösen az epiruszi eseményekről való bizonytalanság miatt, ahol a görögök folytatják propagandájukat. Az albán hazafiak hangos szóval fordulnak Európa közvéleményéhez, mert az északi határ sem nyugodt. Tegnap este a miniszteri tanács elhatározta, hogy Turkán basa miniszterelnök menjen Abbáziába. A miniszterelnök már hajóra is akart szállni, amikor az utolsó pillanatban visszavonták a határozatot. Azt mondják, hogy Turkán basa biztosította magának Ausztria és Magyarország és Olaszország segítségét. Durazzóba és Valónába állandóan sok hadiszerepérkezik. Turkán basa olyan embereket akar kérni a nagyhatalmaktól, akik ezzel a hadiszerepérrel bánni tudnak.

— **Elek Pál temetése.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Ma reggel érkezett meg Elek Pál holtteste a keleti pályaudvarra. A ravatalt ma délelőtt állították fel a Nagy János-utca 23. szám alatt levő gyászház nagy szalonjában. A Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság elhunyt alelnökének temetése holnap délután 3 órakor fog végbemenni, a gyászszertartást Petri Elek református lelkész végzi. A temetés ideje alatt a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság összes hivatalai és vállalatai szünet tartanak, az igazgatóság és a hivatalnoki kar testületileg vesz részt a temetésen, a bank vidéki fiókjai pedig kioldottságukkal képviseltek magukat. A gyászoló családhoz eddig ezeröttszáz kondoleáló távirat és levél érkezett.

— **Egy különö milliomos öngyilkossága.** Frankfurtból sürgönyzik: Tegnap este egy külön életű milliomos, Kuhn Saló Jakab, aki nemrégiben tartotta eljegyzését egyik frankfurti színház művésznőjével, felakasztotta magát. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

Korona-Passage Telefon 3-28.

Szombaton — Vasárnap
április hó 18-án és 19-én
Szenzációs új műsor.

8. **AZ OSTERGÖTLANDI KÉM**
9. **Szenzációs svéd katonai dráma 3 felvonásban.**
10. **Zene.**

1. **Festői tájképek.** Természeti felvétel.
2. **A BEKEPIPA.** Indus dráma.
3. **A 9 éves mis Ovis osodás mutatványa.**
Artista kép.
4. **A osoda kabát.** Komikus.
5. **Gimpli mint néger.** Bohózat.
6. **Füstbe ment terv.** Humoros.

Előadások kezdete ma szombaton d. u. 3-5-ig és 5-től 7-ig félhelyárak. 7-től rendes helyárak. Folytonos bemenet. Utolsó előadás 10 órától. — Bérlet-, tisztviselő- és trafikjegyek érvényesek.

Ma — szombaton — délután
3-tól 5-ig és 5-től 7-ig
félhelyáru előadások
a teljes esti műsorral.

— **Az első helyreigazítás.** Kassáról táviratozzák: A kassai képviselőválasztás kapcsán a Kassai Hírlap azt írta, hogy a függetlenségi párt V a r g h a Gyula dr. államtitkárral szemben nem állít jelöltet. A Kassai 45-as és függetlenségi párt ennek megcáfolására, élt a 1914. XIV. törvényekben biztosított helyreigazítási joggal, amelyet a Kassai Hírlap respektált is és a helyreigazításnak helyt adott.

— **Rendkívüli közgyűlés.** A szegény gyermekek felruházására alakult „Polgári Asztaltársaság” ma, szombaton este 8 órakor a „Dréher”-ben rendkívüli közgyűlést tart, amelyre az Asztaltársaság összes tagjai ezúton hívatnak meg. Tárgy: Az Asztaltársaság helyiségének kérdése. A tárgy fontosságára való tekintettel okvetlen kéri a tagok megjelenését az Elnökség.

— **Félfelnyáriak mellett** mutatja be ma, szombaton d. u. 3-tól 5-ig és 5-től 7-ig a híres esti műsorát az Uránuszínház. Este rendes helyárak.

— **A munkás- és cselédség-pénztári díjak kivetése.** A városi adóhivatal felhívja a (külső) cseléd tartó gazdákat és géptulajdonosokat, hogy a folyó évi országos munkás- és cselédség-pénztárt illető díjakról szóló kivetés elkészült, mely a városháza fél emelet 13. sz. szobájában 15 napi közzemlére ki van téve, ahol is az megtekinthető és az érdekeltek ez idő alatt a kivetés elleni észrevételeiket és felszólamlásait előterjeszhetik. Felhívja továbbá a városi adóhivatal a (külső) cseléd tartó gazdákat és géptulajdonosokat, hogy cselédjeiket és a gépek mellett alkalmazott munkásaik után járó országos munkás- és cselédség-pénztárt illető 1 kor. 20 fillért fizessék be, valamint a cseléd változást és az újonnan felvett cselédeket jelentsék be. E felhívás elmulasztása az 1900. évi XVI. t.-c. 40. §-ában megállapított 200 kor-ig terjedő pénzbüntetéssel büntetetik.

— **Ráomlott a háza.** Nagy Lajos érmihályfalvai földműves egy rozszant, összedőléssel fenyegető házában lakott. Az érmihályfalvai bíró ráparancsolt a földművesre, hogy a rozoga házból haladéktalanul költözködjék ki, de Nagy nem tett eleget a felszólításnak. Ma hajnalban, amikor Nagy felkelt, a viskó összedől s a leomlott törmelék maguk alá temették a földművest, akit csak órák mulán tudták kiszabadítani a romok alól. A súlyosan megsérült földművest délután szállították a debreceni városi kórházba.

— **A református árvák felruházása.** A református egyház árváinak felruházására hirdetett pályázat e hó 15-én lejárt s a beérkezett ajánlatokat ma délután négy órakor bontották fel. A bizottság a ruhaneműek szállításával három évre Frank Rezső kereskedőt, a csizmák elkészítésével ugyanannyi időre Bihari István csizmadia-mestert bízta meg.

— **A filmrejtvény helyes megfejtői közül** a ma este 10 órakor megtartott sorsoláson, amely királyi közjegyző jelenlétében történt az Apollóban, a következők nyerték meg sorrendben a 12 jutalomdíjat: 1. Horváth Károlyné, 2. Mocsár Irma, 3. Rakovics László, 4. Takvics Giziké, 5. Weisz Aranka, 6. Kerkes Sándor, 7. Szuppiny Győző, 8. Illés Károlyné, 9. Flohr Tibor, 10. Székely Sándor (Püspökladány), 11. Hecht Endre, 12. Jónás Magda. — A nyeremények Lesián közjegyző urnál bármikor átvehetők.

!! A bécsi, londoni és párizsi kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel tüntették ki !!

FÁY-arckrém :
-szappant és
-poudert : :
A legjobban arczéptő szer, melynek használatától minden szepő és májfolt három nap alatt eltűnik.
Ára 1-1 korona.

Kapható a készítő

GRÓSZ NAGY FERENC

gyógyszerárában

Kossuth-utca 8. A színház mellett.

URANIA

SZOMBATON — VASÁRNAP
április 18-án és április 19-én

CSAK KÉT NAPIG!

EDISON KINETOFON

beszélő
énekelő
zenélő

MOZGÓKÉP ELŐADÁSOK!

A kiváló új műsor:

1. Zene
2. Bemutató conferansz
3. A nótás kovácsok
4. Carmen ének és táncok
5. Varieté előadás
6. Edison kabaré
7. Ezüst lakodalom
8. Göthe Faust-ja
9. A pajkos diákok

ELŐADÁSOK: Délután pontosan 3, fél 5 és 6 órakor. — ESTE fél 8 és 9 órakor.

Rendkívül olcsó helyárak!!!!

DÉLUTÁN: Páholy 6 személyre 6 K, páholy 4 személyre 4 K, páholy 3 személyre 3 K, páholy 2 személyre 2 K, páholyülés 1 K. Zsöllye 90 f. Zártszék 70 f. I. hely 50, II. 30, III. 20 fillér. — ESTE: Páholy 6 személyre 8.40, 4 személyre 5.60, 3 személyre 4.20, 2 személyre 2.80 K. Páholyülés 1.40 K. Zsöllye 1.20. Zártszék 90, I. hely 70, II. 50, III. 30 f.

Pénztár d. e. 10—1-ig és d. u. 2-től nyitva!

— **Leégett egy község.** Székelyudvarhelyről táviratozzák: Atyha községben tegnap tűz támadt, mely a nagy szélben rohamosan elterjedt. A tüzvész rövid idő alatt hatvanegy házat hamvasztott el a hozzájuk tartozó gazdasági épületekkel együtt. A hatalmas tüzvésznek két emberélet is áldozatul esett. Azonkívül számos háziállat is elpusztult. A kár körülbelül 300,000 korona. A tűz úgy keletkezett, hogy gyermekek gyújtóval játszadoztak és közben egy pajtát felgyújtottak. Sebesi János alispán Székelyhid Viktort gazdasági felügyelővel ma kiosztatott egy vagyon buzát a tüzvész által sujtottak nyomorának enyhítésére, akik a szörös értelmében csak a pusztá életüket mentették meg. Az alispán országos gyűjtést akar rendezni.

— **Egy rablóbanda garázdálkodása.** — Varsóból táviratozzák: Most szabadult ki egy 3 évi fogházra ítélt Danel nevű gonosztevő. Ez még elítéltekkor bosszút esküdött azok ellen, akik ellene vallottak. Most azután bandát szervezett, megtámadta és megölte falujának bíróját, aki tanuskodott ellene, megölt egy parasztot és erőszakot követett el ennek 15 éves leánya ellen, mert ez is ellene vallott. Ezután megtámadott egy falut, többeket megölt. Az országúton megtámadott több utast, ezeket kifosztotta, többeket megölt. A banda tovább vonult és kifosztotta egy másik község pénztárát és megölte a bírót. Megtámadták az automobilon birtokáról jövő Lubomirszky herceget, de a hercegnek sikerült sebesen futó autóján lőtávolon kívül jutnia. A hatóságok nagy díjat tűztek ki Danel és bandája elfogatására.

— **Az Apolló előadásai** ma, szombaton délután 3 órakor kezdődnek. A délutáni 3 és 5 órai előadások félfelnyáriak.

— **Megtalálták a rák bacillusát.** Párisból sürgönyzik: Odin Gaston dr. híres francia orvosnak sikerült feltalálnia a rák diagnózisának biztos módszerét, a rák kirakozását és ez alapon hatásos gyógymódját. Számos fotográfiát készített Odin dr. a rák bacillusáról, amely szerinte a piros vörsejtek közé zártan él. Olajban konzervált szerves anyaggal oltja be Odin doktor a rák-beteget, akit így készít elő a másik gyógyszer, egy megölt rákbacillusok toxinjaiból készített preparátum befogadására. Mindkét gyógyszert bőr alá fecskendezés formájában alkalmazza a párisi orvos. Hogy az egyik preparátum, a szerves olajanyag milyen összetételű, arról Odin doktor még egyelőre nem nyilatkozik, annyit azonban határozottan állít, hogy a rákot 25—32 nap alatt meggyógyítja. Eddig 72 esetet kezelte és mindannyit teljes gyógyssal sikerrel. Ha Odin doktor állításai mind bebizonyosulnak, akkor ő lesz az emberiség egyik legnagyobb jóltevője.

— **Az Apolló félfelnyári előadásain** is a teljes esti műsor lesz bemutatva.

— **Egy orosz egyetemi tanár bünei.** Pétervárról táviratozzák: Mereskovszky kazáni egyetemi tanár botanygyűjteményében az ügyesség befejezte az előzetes vizsgálatot, de időközben a büns professzor Pétervárra utazott, hogy a közoktatási minisztertől hosszabb szabadságot eszközöljön ki. Ezt meg is kapta és azután külföldre menekült. Huszonhét esetben bebizonyosodott a nagynevű egyetemi tanárról, hogy kiskoru leányokkal orgiákat ült. A rendőrség házmotózást tartott Mereskovszky lakásán és egy naplót talált, amelynek följegyzései visszataszítóak. A tanár minden egyes áldozatának nevét följegyezte benne és fotográfiákat mellékelte az egyes orgiákról, amelyeken kiskoru áldozatal jól fölismerhetők. Az államügyesség körzeti Mereskovszky tanárt.

— **„Böském”,** a budapesti Népopera kitűnő operett-újodnágának vig és mulatságos jeleneteit minden előadás keretében megnézheti az Apollóban.

— **K** nácne urr
koronát a
let céljain
barátai cs
Turai Fan

— **S**
Ma, szom
tat be az
ostergölla
elsőrangu
szést fog

— **S**
nyal. Pal
letartózt
fölvívások
láb alól a
tenni, de
tehát öss
rendőrség
tott embe
nem szél

— **M**
„Holdkör
az idény

— **P**
nom bór
és teljes
árak mell
házában

Legj

órás és ék
Órajav

K

Magyar hitel
Osztrák hitel
4 száznélkos
Allamvasut
Jelzőbank
Rimamurány
Salgótarjáni
Közuti vasut

Mag
Bécs 37/

B
Strasser és
Buza május
„ október
„ 1914. á
Rozs október
„ április
Zab október
„ április
Tengeri 1914
„ máj.
„ Kész

T

§ **Ra**
gyent hoz
Károly re
maga is b
közönség
november
roly, de k
bályatról
kezdet. F
eközben
ben egy t
rántve, v
tán letepe
elvette a
mikor látt
a pénzt C
mert a m
ellene. Le
ügyesség
vádát em
ítélkezett

— **Köszönetnyilvánítás.** Özv. Fisch Ignácné urnó férje elhalálozása alkalmából 100 koronát adományozott a Bichur Cholim-Egyet céljaira. Fogadjon ezen nemes és emberbaráti cselekedetért hálás köszönetünket. Turai Farkas, egyleti elnök.

— **Szenzációs új műsor az Uránusban.** Ma, szombaton egy svéd katonai drámát mutat be az Uránus-színház, melynek címe „Az ostergötländi kém”. Tartalmánál, valamint elsőrangú gyártmányánál fogva feltétlen népszerűséget fog aratni.

— **Széllhámoság anarchista kiáltvány-nyal.** Palermóból táviratozzák: A rendőrség letartóztatott egy embert, aki az utcán olyan fölhívásokat osztogatott, hogy el kell tenni láb alól az olasz királyt. Ő ezt meg is akarja tenni, de nincs pénze Rómába utazni, adják tehát össze neki a szükséges összeget. A rendőrség megállapította, hogy a letartóztatott ember nem őrlött, nem is anarchista, hanem széllhámos, aki így akart pénzhez jutni.

— **Ma utoljára látható** az Apollóban a „Holdkörös család” és a „Vasúti szálloda”, az idény legvidámabb újdonságai.

— **Péncz-, szivar- és cigarettatárcák,** finom bőr nőitáskák, uti bőröndök, kosarak és teljes utifelszerelések a legolcsóbb szabott árak mellett **Mentze Henrik** újdonságok áruházában Piac-u. 38. szám.

Legjobb órák, szép ékszerek

KURIÁN GYULA
Órás és ékszerésznél legjutányosabban kaphatók
Órajavítások olcsón, jótállással.
Tanuló felvétetik.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde

Magyar hitel	818
Osztrák hitel	616
4 százalékos koronajáradék	81-96
Allamvasút	712
Jelzálogbank	425-50
Rimamurányi	625-25
Salgótarjáni	712-50
Közuti vasút	630-75

Magánleszámitolási kamatláb

Bécs 3⁷/₁₆% — Berlin 2²/₈% — London 1¹³/₁₆%

Budapesti gabonátőzsde

Strasser és Könyg debreceni bizományos távirati jelentése.

Buza májusra	12-47
„ októberre	11-41
„ 1914. április	12-55
Rozs októberre	8-72
„ áprilisra	10-41
Zab októberre	7-81
„ áprilisra	7-84
Tengeri 1914. évi jul.	7-
„ máj.	6-86

Készáru változatlan.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **Rablásért elítélt rendőr.** Nagy szégyent hozott a karcagi rendőrségre Bukó Károly rendőr. Addig üldözte a rablókat, míg maga is bünbe esett és egészen szabályszerű, közönséges rablást követett el. A múlt évi november 14-én szolgálatban volt Bukó Károly, de közben megfélekedve a szigorú szabályzatról, az egyik dugott kocsmában inni kezdett. Részegen indult a városháza felé s eközben történt a baj. Megtámadott utközben egy Csom Szilárd nevű embert, kardot rántva, végigvágott néhányszor rajta, azután letépte és nadrágzsebéből erőszakkal elvette a pénztárcáját. Azután észretért s mikor látta, hogy mit cselekedett, visszaadta a pénzt Csom Szilárdnak, de már késő volt, mert a megtámadott ember följelentést tett ellene. Letartóztatták a rendőrt és a szolnoki ügyészség rablás kísérletének büntette miatt vádat emelt ellene. A szolnoki esküdtbíróóság ítélkezett a megtevédt rendőr felett. A tár-

gyaláson töredelmes vallomást tett, szántabánta a történetet s azzal védekezett, hogy az ital elvette az eszét és nem tudta, hogy mit csinál. Az esküdtek bünöcnek találták a rablás kísérletének büntetésében s a törvényszék két évi börtönrre ítélte. Súlyosító körülménynek vette a bíróság, hogy rendőr léte, hozzá még akkor, amikor szolgálatban volt, ilyen borzasztó bünre vetemedett, viszont enyhítésnek tekintette ittasságát, büntetlen előéletét és a főtárgyaláson tanúsított megbánását. A vádlott semmiségi panasszal fordult a Curiahoz, amely ma helybenhagyta az ítélete.

DEBRECZENI BUTORKÉSZÍTŐ ASZTALOSOK SZÖVETKEZETÉNEK

BUTORRAKTÁRA

Debreczen, Piacz-utca 26-28. sz.

Az új városi bérház fényesen berendezett szuterénhelyiségeiben.

Minden izlésnek megfelelő butorok!

Szilid árak!

Kedvező fizetési feltételek!

TELEFON: 968.

HÁZTULAJDONOSOKNAK

- Debreczeni lakbérszabályzat . 80 fillér
 - Házbér-nyugtakönyvecske . 40
 - Házirend . 40
 - Kapuczdula (minden helyiség részére) . 10
 - Üres lakás bejelentési lap . 10
 - Ismét kiadott lakás bejelentési lap . 10
 - Epités engedély iránti kérvény . 10
 - Lakhatási . 10 fillér
- ... ért darabonként kapható ...

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
könyvnyomdájában
DEBRECZEN, PIA CZ-UTCZA 49.

Aki gyomra
es belének működésével
nincs megelégedve
az rövid ideig
rendszeresen
Dr. Traub orvos gyomorporát

GASTRICIN
vegyen be
Hatása meglepő
Kapható minden gyógyszerárban
1 Nagy doboz ára 3 Kcs.

FÖRÁKTÁR
Sternapotheke, Wien IV
Favoritenstrasse 25
Árjegyzék ingyen és
bérmentve.
Orvosok részére
ingyen próba

Kapható Debreczenben
minden patikában.

MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe
a legfinomabb a n g o l

DIVAT SZÖVETEK
városi újbérház 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

SZÖVET-

MARADÉKOKAT

melyek nálam felhalmozódtak, áron alul, óriási
árengedményvel adok el.

Ezen szövet-maradékok elegendők teljes
férfi-öltönyökre, nadrágokra, pólókra, női
kesztimőkre, aljakra stb.

Kérjünk maradék mintákat férfi- és női szövetekből,
melyeket ingyen és bérmentve küld:

KARL KASPER

postályára. INNSBRUCK 488.

Árverési hirdetmény.

Közhírré tétetik, miszerint a néhai Szabó Antal debreczeni volt lakos órásmester hagyatékába leltározott órák, órarészek, szerszám s asztalokból álló ingóságok Sass-utca 3. szám alatt levő üzleti helyiségben **1914. évi április hó 28. napján délelőtt 10 órakor nyilvános árverésen** a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett el fognak adni. Debreczen, 1914 április 15.

Leltárbiztosi hivatal.

!! Kartelen kívül !!

MEZŐ ÁRMIN

építési, deszka és cserépkereskedése Wesselenyi-tér 6. szám alatt. (Berta-gőzmalom.) — Kolarit-fedőlemez kizárólagos egyed. árusítása. — **Kartelen kívül, tehát olcsó árak.** Mindenkinnek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezzze be.

MIELŐTT ::: SZŐLŐVESSZŐT, SZŐLŐOLTVÁNYT BORT

gyümölcs- és diszfát

vásárolna, a saját érdekében kérje legújabb képes árjegyzékünket, mely mindenkire nézve sok hasznos tudnivalót tartalmaz. **Pontos cím:**

SZÜCS SÁNDOR FIA

szőlőoltványtelep és bortermelő részvénytársaság
BIHARDIÓSZEG.

MEGHÓDÍTOTTUK A VILÁGOT!

